

Ote Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle jätetystä muistutuksesta koskien Vapo Oy:n ympäristölupahakemusta Parkanon Sydänmaannevan (Louhinevan) turvetuotantoalueen laajentamiseksi (19.10.2010 Dnro LSSAVI/138/04.08/2010)

.....

Louhinevan linnusto

Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys on kartoittanut seutukunnan riekkoreviirejä ja seurannut vuosittaista kannanvaihtelua v.2000 lähtien. Myös Louhineva kuuluu kartoituksen kohteena olleisiin soihin. Tuore uhanalaisuusluokitus ilmentää erityisesti suo- ja kosteikkolintujen ahdinkoa. Yli puolet uhanalaisista, vaarantuneista, silmälläpidettävistä tai taantuneista lajeista ovat suohabitaatista riippuvaisia.

Louhinevan linnuston merkittävin luontoarvo on siellä pesivät riekot – muitakaan uhanalaisia toki unohtamatta. Riekko on jo pitkään ollut Pirkanmaalla alueellisesti uhanalainen. Uusimmassa v.2010 uhanalaisarvioinnissa se on luokiteltu koko maassa silmälläpidettäväksi kannan nopean vähenemisen takia. Parin viime vuosikymmenen aikana riekon levinneisyyden eteläraja on siirtynyt n. kaksisataa kilometriä pohjoiseen. Levinneisyysalueen nykyinen eteläraja on Parkanossa. Metsäojitukselta ja turpeennostolta säästyneiden soiden turvin alueellamme sinnittelevät maamme eteläisimmät riekkoesiintymät.

Riekko kuuluu Louhinevan vakituiseen pesimälinnustoon, vaikka Vapon ylimalkainen (yhtenä kesäpäivänä tehty) linnustaselvitys ei sitä olekaan "löytänyt". Seutukunnan riekkoreviirit on kartoitettu ja niitä seurattu vuosituhanen vaihteesta lähtien. Louhinevalla on ollut jokaisena viitenä kartoitusvuotena joko kaksi tai kolme reviiriä. Hyvänä pesimäalueena Louhineva on toiminut "poikaspankkina", vaikka lähistön sopivat pesimäreviirit ovatkin hieman kaukana riekon liikkumisen laajuuteen nähden.

Riekkokannan selviytymisen minimitekijä on riittävän avoin pesimäreviiri ja niiden riittävän tiheä verkosto. Riekko on paikkauskollinen lintu, joka siirtyy enimmillään n. 5 km etäisyydelle syntysuoltaan. Jos pesimäsoiden verkosto katkeaa, erilleen jääneet kannanosat kuolevat ajan mittaan.

Riekon elinmahdollisuuksia on pyritty kohentamaan aktiivisin ennallistamistoimin Parkanon-Kihniön seudulla. Harjoittamamme yhteistyö Metsähallituksen, yksityisten maanomistajien, Pirkanmaan metsäkeskuksen sekä Pirkanmaan luonnonsuojelurahaston kustantamissa soiden ennallistamisprojekteissa on ollut tähänastisten kokemusten valossa varsin palkitsevaa ja rohkaisevaa. Useita ojitettuja soita on jo ennallistettu sekä valtion että yksityisten mailla ja pesimäsoiden verkostoa on pystytty täydentämään.

Louhinevaan ja sieltä levittäytyviin riekkoihin tukeutuen pesimäsoiden verkostoa ollaan täydentämässä edelleen. Hangasneva, jonka ennallistamisen riekkosuoksi Metsähallitus aloittaa v.2011, sijaitsee kolmisen kilometriä Louhinevasta lounaaseen. Itäpuolella Kokonnevan yksityismaalla noin kilometrin päässä Louhinevasta Pirkanmaan metsäkeskuksella on niinikään suunnitteilla ennallistamishanke. Näiden soiden ennallistaminen turvaa myös Louhinevan riekkokantaa. Se ei jää eristyksiin, vaan geeniperimän vaihtomahdollisuus varmistuu alueen muiden soiden riekkojen kesken. Louhinevan menettäminen turpeennostoon vesittäisi tämän aluekokonaisuuden ennallistamishankkeet etenkin riekon osalta. Riekko elää täällä nyt niin elinalueensa rajalla, että elinvoimaisen kannan säilyminen edellyttää kaikkien jäljellä olevien luonnontilaisten tai niiden kaltaisten suoalojen säästämistä.

Ylä-Satakunnan Ympäristöyhdistys laati riekkoseurantojen yhteydessä Pirkanmaan Liiton tilaaman linnustokartoituksen paikkakuntamme soilta taustaselvitykseksi vaihemaakuntakaavan turpeennostoalueita suunniteltaessa. Pirkanmaan ls-piiri luovutti luontoarvoselvitykset Metsähallituksen julkaisuun ”Pirkanmaan suoluonnon tilasta” (K Raatikainen, T Haapalehto). Louhinevan ympäristölupahakemuksen linnustoselvityksen ylimalkaisuutta kuvaa, että julkaisun tietoja ei ole käytetty, vaikka ne ovat olleet yleisesti käytettävissä ja myös Vapolla tiedossa.